

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. május 17.

Vasárnap.

XXII. évfolyam. 40. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Fél évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések s nyiltterek díja előre fizetendő.

Veszteségi számla.

Hogy az ellenzék tulajdoni milyen lelkiismeretlenül vitték a parlamentet az obstrukcióba, az országot pedig az ex-lexbe, azt kézzel foghatóvá teszi az a veszteségi számla, melyet a nemzetnek már idáig is fizetnie kell.

Nem vesszük bele ebbe a veszteségi számlába azokat az erkölcsi károkat, melyek lejárták a parlament tekintélyét, és megingatták az ellenzék politikai komolyságába vetett hitet. Nem vesszük bele azt a szomorú stágnálást, mely megszibbasztotta hét hónapon át az ország egész közgazdasági életét. Csak azokat a pozitív károkat soroljuk fel, melyek már is nagyobb súlytal nehezedenek a polgárság és az adófizetők vállaira, mintha tizszeres mértékben kellett volna az ujonezemeléssel járó terheket viselnie.

Itt van mindenekelőtt a készfizetések kérdése, mely a valutarendezés befejezését jelentette volna. Ez évi márczius elsejéig volt a terminus, melyen az erre vonatkozó javaslatokat be kellett volna nyújtania a magyar kormánynak. A magyar kormány csak a legnagyobb erőfeszítéssel vihotta ki ezt; mert az osztrák kormány a közös államadósságok konverzióját akarta előbb keresztülvinni. Miután ebből a haszon oroszlanrészre Ausztriára. A készfizetések elrendelése által megszüntek volna azok a különbözések, melyek a magyar állampapírok árfolyamát igazság-

talatul nyomták eddig a világpiacra, és létrejött volna a teljes paritás a magyar és az osztrák állampapírok között. Ettől az obstrukció miatt elestünk. A veszteség nemcsak erkölcsileg nagy, de anyagiilag is milliókra megy. Nem is említve a hitel növekedésének elmaradását, mely pedig szintén óriási tényező a nemzet gazdasági életében.

De itt van a kétszáz milliós beruházási kölcsön, melyre az országnak olyan égető szüksége van, mint az éhezőknek a falat kenyérre. És pedig nemcsak iparnak és kereskedelemnek, hanem a mezőgazdaságnak, a kulturának és a közegészségügynek is.

Ebben a kétszáz milliós beruházási kölcsönben nem kevesebb, mint kilencven millió korona van felvéve oly vasutak építésére, melyek után az ország különböző vidékei már évtizedek óta sóvárognak.

A magyar buza, liszt és egyéb nyers-terményekre, valamint az állat kivitelre nézve csaknem életbevágó, hogy azok szállítása megkönnyíttessék egyfelől Fiume, másfelől Németország felé. E célokat szolgálna baja-bátaszéki vasuti hid, mely az egész Alföld buzatermését közvetlenül irányíthatná Fiume felé, s ezeket szolgálna a galánta-zsolnai második vágány, az érsekújvár-komáromi hid és a vasut, mely a Dunántul északi részét Esztergom s Pozsony és Nyitra megyék legterméke-

nyebb részét juttatná olcsóbb és gyorsabb uton Ruttka és Berlin felé. Épp ily fontos a magyar iparra nézve, hogy Bosznia felé minél több irányból juthasson el közvetlenül. De nemzeti szempontból talán épp ily fontos a vasutak építése terén a székely vasutak kiépítése. És mindezek benne foglaltatnak a kilencven millió koronában. De az obstrukció miatt elestünk ezektől, s isten tudja mikor juthatunk hozzájuk! De az eddig szenvedett mulasztás és halasztás kárait már viselünk kell.

S itt vannak a közegészségi nagy érdekek, melyek mind égetően szükségesek. A kolonialis rendszerű elmeorvóintézet, a nagyobb vidéki városok kórházainak kibővítése, a gyermek-szanatoriumok, a tüdőbeteg-szanatoriumok költségeinek megtérítése stb. Mindezekről elestünk az obstrukció miatt.

Itt vannak a dohányjövedéki építkezések, a vasgyárak berendezései, az állami közutakon emelendő hidak, a fumei kikötő kibővítése, a Béga-esatorna, az árvédelmi munkálatok, az állami kezelés alatt nem álló folyók szabályozása, a szarvasmarha tenyésztési alap, az erdei vasutak, a gazdasági szakoktatási építkezések, a törvénykezési építkezések, s legfőként a közgazdasági alap gyarapítása! S mindezek, melyekre csaknem nyolcvan millió korona van előirányozva, elestek az obstrukció miatt.

TÁRGZA.

Egy székely népballada.

Irta: Horváth Janka.

Kis folyó partján, vén fűzfák alatt lesem a tavasznyílás fűszál hajlását, bimbó fekadását. Rég nem jártam erre, hajl de megváltozott azóta a világ folyása csak a természet, a tavasz maradt a régi; épp úgy nyílik most is minden, mint sok-sok esztendője, mikor még nem törődtem a multtal, mulandósággal, hisz' jövőm a reménység fényugarában ragyogott előttem.

A kis folyó zöldes vize simán, esőndesen surran tova, csak néha csobban egyet egyet, tán hal úti fel magát, vagy béka ugrott bele; a fűzfák vizre hajló ágai pirosak, hajlékonyak a tavaszi nedvtől, dagadtak az életvágytól, akár egy félgymere szíve. A fűzes közt csak itt-amott van egy zöld folt, de a folyón túl elterülő rét egész világos zöldnek látszik a rögök közül előtörő fűszálaktól. Fejem felett nagy sietősen ropog az egy-egy madár, mintha sürgős dolga volna, talán tanyát keres, fészket akar rakni. Hova odatűz a nap, a fekete pettyes vörös bogár százával lepi el a hantot, sűtkéreznek a déli napsugarban; nyüzsögnek szakadatlanul, örvendeznek a létnek. Tul a vízen megcsendül a szomszéd falu ezüst csengésű harangja, delet harangoznak, az is életről,

örömről beszél, míg én csak szomorúságról emlékezem. Viszafordulok a vén udvarház felé, utközben egyhangú, bánatos dalt hallok; öreg ember énekelheti ezt a régi székely nótát, a fiatalok rég nem dalolnak ilyent, még e félreeső faluban is operette dallamok mellett térnek haza a munkások.

Figyelmesen hallgatom, miről is szól e bus nóta:

Rofainé szép szeretőm,
Áldjon meg az én teremőm,
Rofainé mossad ruhám fehérre,
Mert visznek az auditor elébe.

Ha kijövök az auditor házából
Elbucszom kedves magyar hazámtól.
Trombitások három roffot fujjanak,
Jaj Istenem! már holnap felakasztanak.

Itt elhallgatott kissé a vén székely, csak az ágak recsegése halszott, amint nyeste azokat az elvénhedt fákról, aztán más még keservesebb nótán énekelte.

Váradinak szép körhaja,
Meszes gödör a sirhalma,
Sok szép leány siratója,
Német törvény gyilkolója.

Váradinak szép körhaja: — Igen, emlékezem, e haját én láttam egykor e viz partján, rég volt — egész kis leány voltam, itt játszottam, lánczot fűztem békavirágból, s egy magas ifju jött oda, hosszú, szőke haja volt, incselkedett velem, elszakította már

hosszura nyult lánczomat, — haragudtam nagyon, — s hogy kiengeszteljen, felkapott karjaiba s erős csengő hangon énekelve, az osztrák ármány nótát, katonás lépésekben vitt vissza a házba.

Egész nevét nem tudtam, nekem csak Józsi bácsi volt a szép szőke ifju, ki az egész telet házunknál töltötte, nagyon szépen dalolt és sokat játszott velünk gyermekekkel. De azt már tudtam, hogy idegen ember előtt nem szabad beszélni Józsi bácsiról, mert abból nagy baj következhetik házunkra, és kivált Károly bátyámra, kit jobban szerettem mindennél a világon. Oh sok névtelen embert láttam én akkor, de inkább megölettem volna magamat, mintsem szóljak rólok; bátyám tiltotta meg, azt mondta, árulás lenne, s az legrettenetesebb bűn a világon. Árulás; hazaaárulás, a leggyalázatosabb vétek. Mit az Isten se bocsáthat meg, hiába imádkoznak érte; így hallottam ezt otthon mindíg.

Emlékezem, hogy Váradit becsukott hintóban hozta oda egy magas, szépséges barna asszony, az kérte bátyámat, vegye pártfogásába, hisz' ő az üldözöttek megmentője; azért hozza ide, mert az ő házáat árulók környezik, ott más nem lehet bátorságban. A szép asszony gyakran eljött; néha paraszt ruhába öltözve — hogy védenézt meglátogassa. Én azt hittem testvérek, hisz' oly boldogok voltak, ha láthatták egymást.

A mi félreeső falunkba kevés idegen, de annál több bizalmas barát és rokon járt, azok között nem

De mindezek felül itt vannak azok a súlyos terhek, melyek a népre a rendes szorozások elmaradása által várnak! Ezek a szorozások azért vannak március és áprilisra téve, mert akkor okoznak legkevesebb bajt a városi és szántóvető népnek. Ha most ezek a szorozások olyan időben fognak történni, mikor a mezei munka már folyik, kiszámíthatatlan károkkal fognak járni. Ha pedig ezek a szorozások az egész éven át nem fognak megtörténni, akkor mindazok, akik már szeptemberben elbocsájtattak volna a hadseregéből, december végéig fognak visszatartatni. S mindezt azok, a kiket sujtani fog, az obstrukciónak fogják köszönhetni!

Ime itt van, röviden összevonva, az obstrukció veszteségi számlája! Lehet mindezt megdöbbenés vagy felháborodás nélkül tudomásul venni? S lehet-e más szót használni azoknak a tulajdonosoknak, akik mindezekkel nem törődve, az ország nyakára hozták az obstrukciót, mint azt a szót: lelkiismeretlenség?

Ámde közeledik büntetésük. Mert ha ők mindezeket a károkat nem akarták előre látni, a közvélemény, már nemcsak látja, hanem érzi is azokat. S ha egyszer a közvélemény megmozdul s oda kiáltja a tulajdonosoknak, hogy: „Elég!” — akkor nemcsak az obstrukciónak fog véget vetni, hanem az obstrukciók politikai szerepének is.

Az új katonai perrendtartás. Május huszadikán Budapesten hosszabb tanácskozás lesz, amelyen egy vegyes bizottság be fogja fejezni az új katonai perrendtartásról szóló törvényjavaslatot. Ebből az alkalomból Bécsből ideérkezett Jekelfalussy altábornagy, osztályfőnök, Treitler és Falk tábornok-hadbírák, Fattinger hadbíró-őrnagy, a javaslat szerzője és Högel igazságügyminiszteri osztálytanácsos. A tanácskozást körülbelül tíz napra tervezik, amely idő főleg szerkesztési munkára van szánva, továbbá néhány olyan jelentéktelen vitás kérdés elintézésére, amelyekre nézve Bécsbe nem tudtak megállapodni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Május 13-án a képviselőház gróf Apponyi Albert elnöke alatt ülésezett.

akadt áruló, a falu népétől se lehetett tartani, ez egyszerű emberek rajongtak bátyáért, s az ő szava reménység és törvény volt nekik.

Midőn már kiszökött az erdő, s a parasztok ösvényeken jártak át Romániába, egy este Váradit piszkos oláh ruhában láttam, előbb meg se ismertem így, s felsikoltottam mikor megéreztem, hogy elbucuzzék tőlem. Bátyám írásokat s pénzt adott neki, aztán elment két valódi oláhval, s én soha sem láttam többet.

Egy pár év elteltével sokkal érettebb, értelmebb lettem; hamar érik a gyermek, ki nagy eseményeket, sok szenvedést lát maga körül; s abból az én családomnak kijutott.

Egy éjszaka lovas katonaság fogta körül házunkat, s a törvény nevében követelték bebozsítottatást; egy főrendőr meg egy katonatiszt tíz ember kíséretében éjjel két órától reggel tízig kutatott, keresett a lakóházban, melléképületekben és raktárakban. Hogy mit vagy kit keresnek, nem mondták meg. Nem találhattak semmi gyanúsat, mert pár szabadelvtű könyv, s a Kossuth hírlapjának régibb példányain kívül semmit sem vittek magukkal onnan. Negyednap tudtuk meg, hogy távollévő Károly bátyámat, a nálunk tartott kutatás napján elfogták Marosvásárhelyt, Nagyszebenbe vitték s a börtönné alakított Orsolya testvérek zárdájába úgy elzárták a világtól, hogy a huszonkét éves fiatal ember sem családjából, sem a külvilágból senkivel sem érintkezhetett többé.

Napirend előtt Nessi Pál indítványt nyújtott be az iránt, hogy az állami tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslatot azonnal vegye a Ház tárgyalás alá.

Nessi Pál indítványát szombaton tárgyalják.

Ezután következett a napirend: a kvóta-bizottság kiküldetésére vonatkozó javaslat tárgyalása.

Eitner Zsigmond, Reich Aladár és Piehler Győző a kvóta-bizottság megválasztása ellen beszéltek.

Május 14-én napirend előtt Holló Lajos szólalt fel, a ki megtámadta Széll Kálmán miniszterelnököt, hogy a tegnapi Duna-ünnepélyen a monitorok zenekara a Gotterhaltét játszotta.

Széll Kálmán kijelentette, hogy legjobban avval czafolhatja meg Holló több alaptalan állításának helytelenségét, hogy a tisztviselők küldöttségéhez intézett beszédében neki tulajdonítottakat sohasem mondta. A kormány melletti tüntetésekre biztatta volna a tisztviselőket alaptalan.

A mi a szabadelpártban előfordult incidensről illeti, — mely tisztán a párt belügye, csak jogát gyakorolta a mikor azt elsimítani törekedett.

A Danna ünnepet tudvalevőleg magán társaság rendezte, abba a kormány nem folyt be. A monitorok előírás szerint játszották a Gotterhaltét. Ő felsége megjelenésénél.

A Kossuth párt fokozódó zaja mellett, kijelentette a miniszterelnök, hogy a Gotterhalt, ezen ima az uralkodó jóllétéért, ezen hódolat a király előtt; nem sérti a nemzeti érzelmeket.

(Növekvő lármá. Az ellenzék közbekiáltja: Nem hallgatjuk meg.)

Széll Kálmán erre befejezte beszédét. A jobboldal éljenez, balról gunyos hocholás hallszik. Napirendnél a kvótaküldöttség megválasztásához Babó beszélt az indítvány ellen.

Szünet után Tomasic horvát képviselő kijelentette, hogy Horvátországban nincs forradalom, csupán csak zavargás, melynek egyik oka a gazdasági válság, a másik oka a pénzügyi egyezmény hiánya.

A „Rudolf“-kórház-egyesület közgyűlése.

Közdivásárhely, május 14.

A szenvedő emberiség érdekében 1884-ben Bárá Szentkereszty Stephanie, e lelkes főúri hölgy által az országos vörös kereszt egyesület segélyével létesített s boldogult trónörökösünk nevét viselő „Rudolf“-kórház“ fontartó egyesülete május 10-én vasárnap d. u. 3 órakor tartotta a városházban az 1902-ik évről beszámoló jelentését.

A közgyűlés vezetésére elnökül Dobay János

Másik bátyám nagy pénzzel vesztegette meg a haditörvényszék egy kisebb tagját, s az megnyugtató híreket adott a foglyokról. Persze hamis híreket.

Az egész családnak napjain remény és kétségbeesés közt teltek, reméltük, hogy bátyám kiszabadul, hisz nem szól ellene semmi bizonyíték s kétségbeesett a nagy titkolódzás, s a rémuralom önkényes ítélkezése.

A felülfektet olvasták a hírlapokat s csinálták a legmerészebb kombinációkat, hogy jön török, angol, francia s amerikaiakkal Kossuth az elnyomott nemzet segítségére s hogy kiszabadítsák bebörtönözött kedveseinket, a nemzet vértanúit a nehéz rabságból.

Egyszer csak híre futott, hogy a külföldre menekült Várad Józsi visszajött a Kossuth ikenetével, keresi már az osztrák rendőrség, a szép özvegy B. Rafaelné házánál nyomára is akadt, de Várad több székely ifjával felfegyverkezve vonult az erdő közé, s általános népfelkelést szerveznek a zsarnok uralom ellen. Katonaságot mozgósítottak az erdők felé.

Nem sokáig tartott az üldözés, a menekülők nem bírtak elrejtőzni a rengetegbe, elfogták őket s a Sepsiszentgyörgyön alakított rögtön itélő bíróság Várad Józsefet és Bartalus Istvánt kötél általi halálra, a többi várfogságra ítélte.

Erről szól a népballada.

Hogy Váradit politikai küldetés, vagy a szép özvegyhez való végzetes szerelme hozta-e vissza a hazába? Az Isten tudja!

ügyvezető igazgató ajánlatára Dr. Bánffy Zsigmondot kérték föl a megjelentek.

Dr. Bánffy Zsigmond üdvözölve a közgyűlés tagjait, a mily őszinte részvétellel emlékezett meg elnök Báráné betegségéről, mely ma is visszatartja őt az aktív munkától, ép oly örömmel jelzé, hogy a Báráné állapotában öröndetes javulás állott be; e körülmény felett a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki jóleső örömét. Majd a jegyzőkönyv hitelesítésére fölkérte az elnök Baló Lászlót és Dézsi Bálintot s ezzel ártért a közgyűlés a napirendre.

Mindenekelőtt Dobay Jánosnak, a kórház buzgó ügyvezető igazgatójának a kórház 1902-ik évi életéről szóló jelentését hallgatta meg a közgyűlés. A nagyterjedelmű jelentés részletesen bemutatja, mint egy tükörben, a kórház mindennemű ügyeit, melyek nem az igazgató főorvos ügykörébe vágnak. Beszámol az intézet fejlődéséről, vagyoni, gazdasági ügyeiről, az ápolási díjak felhajtásáról, építési, kibővítési ügyeiről; részletesen ismerteti egyszersmind mindazon intézkedéseket, melyeket a kórház igazgatósága havonta tartott ülésében alkotott.

Kiemeljük a górdos jelentésből a vagyoni állapotra vonatkozó következő részt:

a) Alapvagyon: a takarékbán:	9.887 K. 71 f.
b) Jelzálog kölcsönökben:	37.980 K. — f.
c) Értékpapírokban:	32 K. — f.
d) Kamathátralékokban:	5.700 K. 40 f.
e) Építési számlán:	34.769 K. 28 f.
f) Építési tőke kamatai:	725 K. — f.

Összes vagyon tehát 89.094 K. 39 f.

A közgyűlés a szép és beható jelenést éljenzéssel veszi tudomásul; a jelentésben foglalt javaslatokat elfogadja; kimondja, hogy a gondnoki és gazdasági állás betöltése czéljából június 1—15-ig terjedő határidővel nyilvános pályázat hirdetéssé s a jelzett állások július 1-ével választás után újra töltessenek be. Meghívja és fölhatalmazza a közgyűlés az igazgatóságot, hogy a szükségessé vált pavillont a ragályos betegek számára építse föl, oly időben megtévén az előkészületeket, hogy az építés 1904. tavaszán fogantatosítható legyen. Végül Dobay János igazgatónak működéséért és szép jelentéséért jegyzőkönyvi elismerést nyilvánít a közgyűlés.

Dr. Szini Gyula, a kórház érdemes igazgató-főorvosának orvosi jelentése képezte a közgyűlés következő, érdemes pontját. A kiváló szaktudásról tanuskodó alapos jelentésből kiemeljük a következő fontos adatokat.

Az 1902. évben 1 korona 12 fillér ápolási díjat fizettek napjára a betegek; ápolatott a kórházban 642 férfi és 286 nő; összesen: 928 beteg; a kik közül gyógyulva távozott a kórházból 504 férfi és 179 női beteg; javulva elbocsáttatott 59 férfi és 43 nő; gyógyulatlantul távozott 22 férfi, 24 nő; meghalt: 20 férfi, 7 nő; 1903-ra benmaradt 32 férfi és 20 nő. Így tehát az összes betegnek 83%-a gyógyult, 9%-a javult, 3%-a maradt gyógyulatlantul és 3%-a meghalt.

Az összes betegek ápolási ideje 17.307 napot tett ki.

Műtét 153 hajtattott végre. Év folytán 60 szegény bejáró beteg részesült ingyen gyógykezelésben. A kórházban az igazgató-főorvoson kívül mint rendelő orvosok működnek: Dr. Szentpétery Bálint és Dr. Dávid János orvostudorok. A közgyűlés úgy a jelentésért, mint általában a kórház ügyeinek lelkes vezetéséért, a betegek szakszerű és sikeres kezeléséért Dr. Szini Gyulának halás köszönetet szavazott s ugyancsak jegyzőkönyvi köszönettel honorálta a kórház két derék és szakképzett rendelő orvosát is, mint a kik az igazgató-főorvossal egyetértve az ő szakszerű vezetése alatt a kórház ügyeit felvirágoztára juttatták.

Hamar Zoltán, a kórház fáradhatatlan pénztárosa tette meg ezek után számadó jelentését 1902-ről, majd a számadás vizsgáló-bizottság Baló László referált a számadás felülvizsgálásáról s annak alapján Hamar Zoltánuak az 1902-ik évről szóló felmentvényt egyhangulag megadta a közgyűlés, s működéséért neki, valamint a lelkes munkában nem lankadó Baló Lászlónak meleg elismerést nyilvánított.

Az alapszabályok módosítása iránti igazgatósági javaslatokat adta elő ezután Vajna Károly titkár. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság javas-

latait; ezek szerint a kórháznál meg fog szünni az alapszabály jóváhagyásával az u. n. vagyonkezelőbizottság, melynek hatáskörét az igazgatóság fogja végezni; szabályozást nyertek az ügyvezető-igazgató és az igazgató-főorvos hatáskörei; az igazgatóság vezetése a kórház alelnökének teendői közé soroztatott; a gondnok és gazdasszony választásának joga az igazgatóságra ruházott át. stb.

Ezek után a Székely János ref. pap lemondása folytán üresedésbe jött alelnöki állás töltetett be Dr. Török Andor polgármesterrel. Stocker Antal kir. ügyész, az igazgatóság egyik legagilisebb tagja lemondván, a közgyűlés a lemondást sajnálattal vette tudomásul, tevékenységéért elismerő köszönetet nyilvánított. Igazgatósági tagokká a Stocker Antal és Solim Miklós törvényszéki elnök lemondásával a Dr. Török Andornak alelnökké választásával üresedésbe jött 3 helyre a közgyűlés ifj. Tóth Istvánt, Fejér Antalt és ifj. Török Samut választotta meg s ezzel a napi rend kimerült.

NAPI HIREK.

— A király Budapesten. Ő felsége mult hétfőn este egész kíséretével Budapestre érkezett. Szerdán este megsejmelte a királyi vár erkélyéről a Duna-ünnepélyt, esütőtökön este fényes bált adott a királyi palotában, melyen a közélet számos kitűnősége vett részt.

— Érettségi írásbeli vizsgálatok. A helybeli róm. kath. főgymnasium VIII. osztályának osztályvizsgálatai folyó hó 6., 7., 8. és 9-ik napjain tartottak meg. Az érettségi vizsgálat írásbeli része 18., 19., 20., 22. és 23-ik napjain, a szóbeli pedig június hó 22. és 23-án lez. Kézdivásárhely, 1903. május 15-én Hassák Vidor, főgymn. igazgató.

— Halálozás. Rákosi Józsefet, lapunk buzgó munkatársát és családját súlyos csapás érte. Szerető sógora, feleségének egyetlen testvére: Szakács János, székelyudvarhelyi borkereskedő néhai, Szakács János karatnai ref. pap és neje kézdívasárhelyi Szabó Mária asszony fia, május 15-én, szívbaj következtében Székelyudvarhelyen alig 45 éves korában meghalt. A boldogultat — utolsó kívánságához képest — hazaszállított Kézdivásárhelyre s máj. 17-én vasárnap d. u. 2 órakor itt helyezik nyugalomra. Haláláról gyászoló családjá a következő gyászjelentést adta ki: A súlyos csapástól megtört lélekkel, fájó szívvel, szomorúan adjuk tudomására rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, hogy az önfeláldozó, gondos férj, hálás gyermek, szerető jó testvér, hű rokon, kedves barát és ismerős: Szakács János, kereskedő áldásos élete

45-ik, boldog házassága 24-ik évében, hosszas, súlyos szenvedés következtében, f. hó 15-én délelőtt, Székelyudvarhelyen, szerető neje karjai között örök álmra hunyta le szemeit, csak nemes lelke áldott emlékéit s mély bánatot hagyva hátra maga után. Földi részzeit szülőföldjére baba szállítva, f. hó 17-én, vasárnap délután 2 órakor fogjuk Kézdivásárhelyen az ev. ref. egyház szertartása szerint sógora, Rákosi József áll. isk. tanító házából, az ev. ref. temető-kertben örök nyugalomra elhelyezni. Legyen áldott emléke! Kézdivásárhelyen, 1903. május hó 15-én. Özv. Szakács Jánosné sz. Császár Mariska, az elhunyt neje. Özv. id. Szakács Jánosné sz. Szabó Mária, édes anyja. Rákosi Józsefné sz. Szakács Mária, testvére; és férje Rákosi József s gyermekeik: Zoltán, Marvit és Mariska. Szabó Géza, nagybátyja; ennek felesége Dózi Polikszéna és gyermekeik; Szabó Ida, férjezett Tóth Istvánné huga, ennek férje s gyermekei. Balogh János, nejeinek nevelő apja, s ennek fia: Ifj. Balogh János. A Kovács, Szabó, Szűcs és Tóth-családok.

— A bútortipar remeke. Kézdivásárhelyen tudvalevőleg az összes iparágak közt legfejlettebb fokon áll az asztalos-ipar. Sok derék és képzett műasztalosunk van, kik az országban hírnevet szereztek városunknak. Ezek között a jeles iparosok között, az első sorában is előkelő hely illeti meg Orosz Istvánt, ki legutóbb Útő Áron szolgabírónak is egy remekművű, gyönyörű magyar stílusú szalon-, háló- és ebédlő bútort-berendezést készített, mely bármely fővárosi iparosnak is dicsőre való.

— Közgyűlés. A kézdívasárhelyi vöröskereszt-főkegyesület mult vasárnap délután tartotta 1902-ik évi közgyűlését Dr. Bánffy Zsigmond vezetése alatt, kit a közgyűlés a napi rend során az aggsága miatt lemondott Székely János elnök helyébe egyhangulag választott elnökké. A közgyűlés első tárgya Dr. Balogh Vendel jegyző évi jelentése volt, melyet a közgyűlés köszönettel vett tudomásul. Ezt követék Benkő Lajos pénztáros számadása az 1902-ik évről, majd a számvizsgáló bizottság jelentése, melynek alapján a pénztár teljesen rendben a számadás pedig helyesen vezetett és pontos lévén, a közgyűlés Benkő Lajos pénztárost az a 1902-ik évi számadás kötelezettsége alól a szokott fennhagyással felmentette s neki, valamint a számvizsgáló bizottságnak elismerést nyilvánított. A választmány kiegészítése után s folyó ügyek elintézésével a közgyűlés véget ért.

— Az E. M. K. E. igazgató választmánya május 12-én tartotta rendes havi ülését Béli Ákos gróf elnöklésével. Sándor József főtitkár jelentése után a pénztáros tett jelentést, mely szerint áprilisban 14.676 K. 48 fillér bevétel volt s jelenleg 2.867.258 korona 59 fillér a vagyona az Emkének.

A kézdívasárhelyi „Székely Társaság” támogatására az ig. választmány 200 K. szavazott meg.

— Tanítóváltozások. Torja községben az alsó-részi közs. iskolához ideiglenes helyettesítőül kézdívasárhelyi Megyaszi Anna alkalmaztatott tanítónőül. — Telek község érdemes községi tanítója Molnár Rafael súlyos betegsége miatt nyugdíjaztatásáért folyamodott.

— Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsintot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön esz. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bálumlatra méltó és gyönyörű sétaterei részére. (12—8.)

C S A R N O K.

Amerikai humor.

Jóteknő hölgy: Maga azt mondja, hogy három esztendeig volt egy helyen, szegény ember; miért hagyta el azt a helyet?

— Kegyelmet kaptam.

— Honnan tudja egyáltalában, hogy jó hangja van?

— Mert az összes szomszédaim azt a tanácsot adták nekem, hogy menjek Európába kiképeztetni magamat.

— Mit kívántál a születésnapodra Willie?

— Megkértem a mamát, hogy ezen a napon ne mossa meg a nyakamat.

— Ha megígéred, Tommy, hogy azt a csunya szót nem ejted ki többé, 5 czentet kapsz tőlem.

— All right, mama; de tudok egy sokkal csunyább szót is, amely legalább 10 czentet ér.

— Hogy van az, hogy a szegény ember rendszerint több borralalót ad, mint a gazdag.

— Mert a szegény ember nem akarja mutatni, hogy milyen szegény, a gazdag ember pedig, hogy milyen gazdag.

— Jonesnét, ugy látszik, mély gyászba bori-totta a férje halála.

— Igen, a nagy gyász jeléül még az ősz haját is fehérre festette.

H i r d e t é s e k.

Sz. 2312—903. tkv.

HIRDETMÉNY.

Czofalva község általános tagosítása következtében a vonatkozó telek-jegyzőkönyvek átalakítottak, ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkekben szabályzott eljárás a telek-könyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatos fogantatott. Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 11. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22.

§-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutatják, e végből törölési kere etüket hat hónap alatt vagyis az 1903. évi június hó 1-étől, 1903. évi november hó 30-ig bezárólag a tlk-könyvi hatósághoz nyújt-sák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törölési kereset annak a harmadik személyek, a ki időközben nyilván-könyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-ának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1903. évi június hó 1-től 1903. évi november hó 30-ig bezárólag a telek-kvi hatósághoz nyújt-sák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilván-könyvi jogaikat bármily irányban sértve völik — ideértve azokat is kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telek-kvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1903. évi június hó 1-től 1903. évi november hó 30-ikáig bezárólag nyújt-sák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket azok a törvény rendes útján és csak az időközben nyilván-könyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az ere-

detieket a telek-kvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró, mint telek-kvi hatóság.

Kovácsna, 1903. évi május 11-én (110. 2—3.) Száva Jakab, kir. albiró.

Sz. 4524—903.

tkvi.

HIRDETMÉNY.

A magyar kir. igazságügy miniszter 1902. július hó 25-én 18439—902. I. M. I. szám alatt elrendelte, hogy a kézdívasárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatósághoz tartozó Lemhény község telek-jegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikkekben szabályzott eljárás és ezzel kapcsolatban a telek-jegyző-könyvi bejegyzések helyesbítése fogantatott.

E czélből a helyszíni eljárás a nevezett községben 1903. évi június 16. napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhívjuk:

1. Mindazok, kik a telekjegyző-könyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírással az 1886. XXIX. t.-cz. 15-18., az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is esznek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmazzék, illetve hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdivásárhely, 1903. évi május hó 13. napján.

(113. 1-3.) Kovács Károly,
kir. törvénz. bír.

119-1903. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 1020. számú végzése következtében Dr. Vargha Béla ügyvéd által képviselt kézdivásárhelyi kis. pénztárnak javára bereczki Koltofean Demeter s társai ellen 590 korona — fillér s járuléka erejéig 1903. évi január hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1240 koronára becsült bivalok, félfedelű kocsik, féderes kocsiból álló ingók nyilvános verésen eladtnak. Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir.

járásbírósnak 1903. évi V. számú végzése folytán 590 K. — f. tőkekövetelés, ennek 1902. évi október hó 2-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 96 kor. 97 f. bírósági már megállapított költségek erejéig Bereczki községhezánál, leendő foganatosítása czéljából határidőül 1903. évi május hó 20-ik napjának d. u. 2 órája-kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai érte mében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tabláján történt ki függesztését követő naptól számítatik.

Kelt K.-vásárhely, 1903. évi május hó 7. napján.

(112. 1-1.) Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

Árverezési hirdetmény.

Szentkatolna községnek Ozsola község határában 7904/1., 7904/1. a), 1904/1. b) hrszám alatt fekvő kétág nevű 876 k. hold erdő területe a rajta levő és szakértőileg megállapított 10217 m² (tízezerkettőszáztizenhát m²) lucz és jegenye fenyő fatömeggel együtt esetleg külön-külön is Szentkatolna községhezánál (Háromszék megye) 1903. évi június hó 5-én d. e. 10 órakor kezdődő írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár 876 k. hold terület után 2628 korona, 10217 m² lucz és jegenye fenyő fatömeg után 5108 korona 50 fillér, összesen 7736 kor. 50 fillér (azaz hétezerhét-százharminchat korona 50 fillér.)

Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 (tíz) %-át bántpénz gyanánt az árverezési biztos kezéhez letenni.

Írásbeli zárt ajánlatokhoz, melyek a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, szintén fenti összegű bántpénz vagy ovadékképes papír melléklendő. Utó ajánlatok nem fogadtatnak el.

Árverési és szerződési feltételek Szentkatolna község előjáráságánál és a bereczki n. kir. járási erdő-gondnokságnál — hol vevő bővebb felvilágosítást kaphat, bármikor megtekinthetők.

Szentkatolna, 1903. május 13-án.

Lengyel Károly,
k.-jegyző.

Gyórbíró Sándor,
k.-bíró

(111. 1-1.)

Sz. 1058-1903. r. k.

Hirdetmény.

A városban előfordult veszettség gyanu esetéből kifolyólag ezennel közlé teszem, hogy a kór esetleges terjedésének meggátlása czéljából 40 napi ebzárlatot rendeltem el, mely idő alatt az ebek csak harapás ellen biztos szájkosárral ellátva és pórázon vezethetők ki, az e rendelet ellenére szabadon járó ebek befogatnak és kiirtatnak, tulajdonosok pedig meg fognak büntettni.

Kézdivásárhely, 1903. május 16-án.
(114. 1-1.) Boda Gerely
h. r.-kapitány.

Sz. 2061-903.

Hirdetmény.

Kézdivásárhely r. tan. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város 1902. évi számadása elkészült s az folyó hó 18-tól június hó 1-ig a 15 napi közszemlére a a pénztár helyiségében — kivan téve, s azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Kézdivásárhelyt, 1903. május 16.

(115. 1-1.) Kovács Daniel,
h. polgármester.

NAGY JÓZSEF

márvány, granit, syenit, labradár nagy sarkó raktára
és brithor márványtelepe

102. 3-10.

BRASSÓ, Vasut-utca.

Elvállalok minden e szakba vágó munkát u. m.:
faburkolatokat, márványlapokat, fürdőkadakat, emléktáblákat felirattal, kőházai berendezéseket, hentes s mészárospultokat, márvány sírfeleket s különféle dísz tárgyakat, valamint mindennemű javításokat, melyek a legrövidebb idő alatt, jutányos árban készíttetnek.

50 évi siker!

Eszéki
ARCZENŐCS

és eszéki

SZALVATOR-SZAPPAN

előváltítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát

Valódi csakis a

DIENES J. C. „SZALVATOR”-
gyógytárából

Eszéken, felsőváros:

1 téglés eszéki arczenőcs ára 70 fillér és 1 korona.
1 drb Szalvator-szappan 1 korona.
1 téglés kézi paszta 1 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekről és megfelelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

101. 3-10.)

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Nyomdász tanulóknak

(jó családból való) 2 fű felvétetik Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában. Kik polgári iskolában vagy gymnasiumban jártak előnyben részesülnek.

URANOS

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

-K É K

(54. 6-20)

ruha-mosáshoz
a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve —

Mosóint zetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruha-kékítő.

OLCSÓ ÉS FELÜLMULHATLAN!

kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz el gendő. — 1 n gy üveg 1-60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

KAPHATÓ MINDENÜTT!

Utánzatoktól óvakodjunk!